

Välkomna till dialogmöte Plast i vården

5 maj 2023

Hur kan vi
samverka för att
få till
resurssmarta och
cirkulära
lösningar?

Upphandlings
myndigheten

 **Hållbar
UPPHANDLING**
Ett samarbete mellan Sveriges regioner

 **VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**

**NATUR
VÅRDS
VERKET**

Dagens agenda

9.00 Välkomna! Incheckning

Vad är på gång?

- Naturvårdsverket - Lena Stig
- Upphandlingsmyndigheten - Margareta Bergh
- Kansliet för hållbar upphandling - Diego Cattolica
- Gröna kvinnokliniken, Jenny Lilliehöök, Region Stockholm
- Handbok för klokare materialval, Veronika Johansson, Region Jönköpings län
- Projekt kirurgiska flergångsinstrument i basutförande, Mats Hallgren, Region Kalmar
- Västra Götalandsregionen, Jonna Bjuhr Männer

9:50 Paus

10:00 Pilot cirkulära plastförkläden, Jenny Kaleinek, Region Stockholm

- Diskussion i mindre grupper
- Återsamling

11.00 Paus

11:10 Experiences from remanufacturing of medical devices, Agnes Henson, NHS England

11:40 DEHP i medicintekniska produkter, Anne-Marie Vass Keml

11:50 Vägen vidare – höstens samverkansmöte

12:00 Tack för i dag!

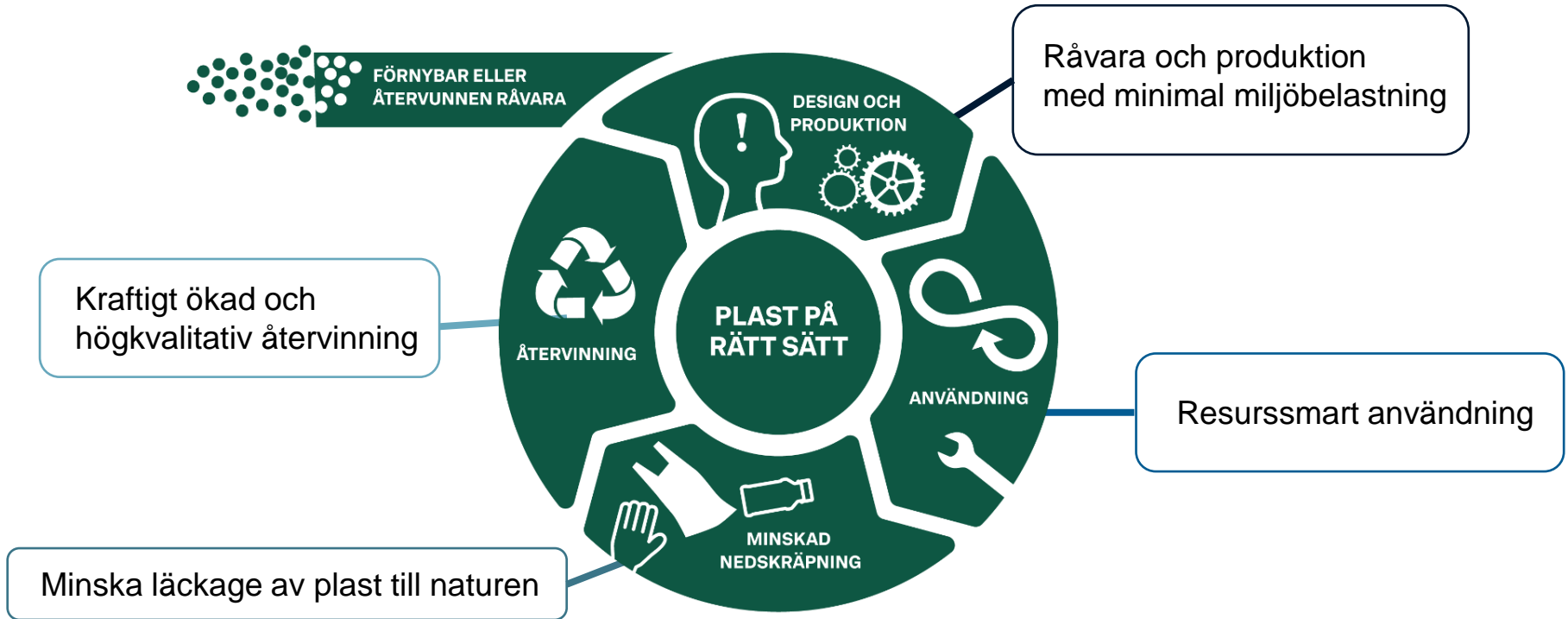
Naturvårdsverkets Nationella platsamordning

1. **Samla och bygga** upp objektiv och faktabaserad **kunskap** om **makro- och mikroplast**
2. **Sprida kunskapen** genom lämpliga kanaler och genom insatser riktade till relevanta aktörer t.ex. myndigheter, kommuner och producenter
3. **Samordna och driva** frågor i syfte att öka den hållbar plastanvändningen

Nu med i vår instruktion.

Plast som används på rätt plats i klimat och resurseffektiva, giftfria och cirkulära flöden med försumbart läckage

Rätt plast på rätt plats

- regeringsuppdrag i fyra delar

Naturvårdsverket ska arbeta för att främja omställningen av plast i en cirkulär ekonomi och för att kunna nå målet om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. För att göra detta ska Naturvårdsverket:

1. Föreslå hur myndigheten på ett långsiktigt och kostnadseffektivt sätt **kontinuerligt kan följa plastflöden** i omställningen till en cirkulär ekonomi. (dec 2022)
2. analysera och kartlägga **vilka typer av plaster som lämpar sig för olika typer av användningar** för att uppnå cirkulära flöden
3. undersöka vilka avfallsströmmar där det är lämpligt att **ställa högre utsorteringskrav**
4. analysera och föreslå **ytterligare styrmedel** som behövs för att rätt plast används på rätt plats i en cirkulär och fossilfri ekonomi. (mars 2024)

Bättre metod att följa plastflöden inom vården behövs

- Naturvårdsverket föreslår att Varuförsörjningens inköpsdata används initialt och sedan kompletteras med data från övriga regioner i den mån det är görbart.
- Vidare föreslås ett urval av ett antal indikatorprodukter.
- Urval av indikatorprodukter görs lämpligen i samråd med regioner via kansliet för hållbar upphandling inom pågående samverkan inom nationell plastsamordning.
- Ett alternativ är att inhämta data uppströms, från de leverantörer som sätter produkterna på den svenska marknaden. Att göra det på nationell basis skulle ge störst fördelar eftersom även privata och kommunala vårdgivares inköpsstatistik skulle kunna inkluderas.

Upphandling som
bidrar till omställning
till cirkulär ekonomi
och ett fossilfritt
samhälle.

Handlingsplan 2022-25

Öka takten genom

- Ökad kunskap
- Ökad förmåga
- Ökad andel cirkulära affärlösningar/affärsmodeller

Viktiga insikter

- ▶ För att kunna åstadkomma den förändringen som krävs och öka takten så behöver vi jobba med innovation, dialog, nya arbetssätt, beteendeförändring, nya inköpsmönster, samverkan, kommunikation, styrning, mod, tänka cirkulärt, ökad kunskap och nationell samordning.

Hållbarhetskrav i
upphandlingen
möjliggör giftfria
cirkulära kretslopp

Samla köpkraften i beställarnätverk. Öka efterfrågan på marknaden.

Vårdens plast – minska, cirkulera, tänk nytt

Vägledande stöd för plastupphandling i
inköpsprocessen. Filmer, lärande exempel.

Cirkulära förpackningskriterier

1. Lösningar för mer cirkulära förpackningar
2. Design för återvinning. Plastförpackningar som är materialåtervinningsbara.
3. Plastförpackningar av materialåtervunnen plast

Kommande krav

Avfalls-och återvinningstjänster
Samarbete och utveckling under avtalstiden

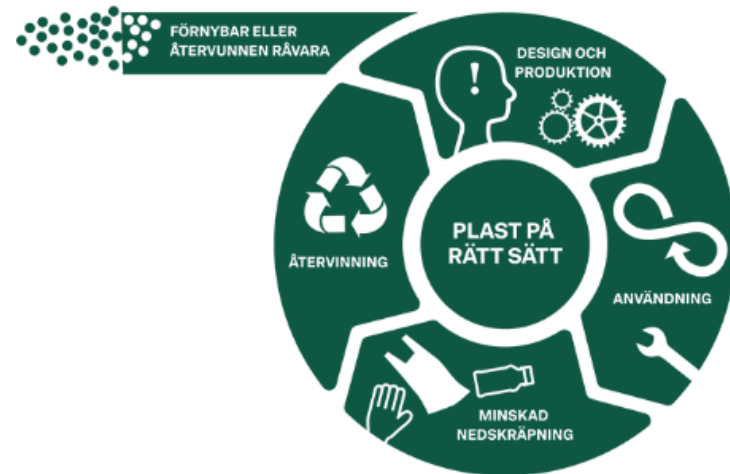
Miljöspend – utveckla miljöindikator för plast och
vårdens förbrukningsartiklar (2023)

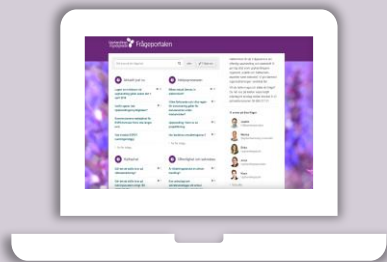

Jobba tillsammans!

- ▶ Nationella kansliet för hållbar upphandling
  - ▶ Arbetsgrupp miljö-och hälsofarliga ämnen i varor
  - ▶ Arbetsgrupp minskad klimatpåverkan från förbrukningsvaror
- ▶ Nationell plastsamordning. Dialognätverk "Plast i vården", "Plast i kommunen"
- ▶ Center för kemikaliesubstitution (Sub-C) "Kemikaliekrav i offentlig upphandling"
- ▶ Uppsala Klimatprotokoll. Arbetsgrupp plastupphandling
- ▶ Dialog och samverkan med leverantörer
- ▶ Afori, arena för innovation i upphandling,

Plast på rätt sätt genom offentlig upphandling

Frågeportalen

dygnet runt

frageportalen.upphandlingsmyndigheten.se

Telefon

mån-tors kl. 9-12

08-586 217 01

Chatt

mån-tors kl. 13-15
fre kl. 9-12

upphandlingsmyndigheten.se

Hur kan vi bli bättre beställare?

Hur kan vi
samverka för att
få till
resurssmarta
och cirkulära
lösningar ?

- Hur kan vi efterfråga bättre lösningar?
- Är ett beställarnätverk för resurssmart och cirkulär vårdplast rätt väg?
- Ska vi mjukstarta med ett gemensamt projekt?
- Vill ni driva ett innovationsfrämjande projekt?

Hur kan vi skapa förutsättningarna för att växla upp – ställa om?

Hur kan vi samverka för att få till resurssmarta och cirkulära lösningar ?

- värdekedjor som samverkar – ökad dialog
- Hur minskar vi onödig användning - exempelvis överanvändning av handskar?
- Ökad sortering – rena fraktioner
- Logistik - dialog med avfallsentreprenörer
- Hygienaspekterna och möjligheter att åstadkomma skifte från engångs till flergångs
- Hur får vi till en bättre samverkan mellan smittskydd, vårdhygien och FHM?
- Hur får man med sig verksamheterna?
- Hur får man med sig politiker/chefer

Vilken kunskap och vilka verktyg saknas?

Hur kan vi
samverka för att
få till
resurssmarta
och cirkulära
lösningar ?

- Handbok för resurssmartare vård - var kan de största vinsterna göras?
- Vad kan materialåtervinnas och vad måste gå som brännbart?
- Metoder för att mäta minskad resursförbrukning, klimatbelastning – Resursdeklarationer?
- Vilka indikatorprodukter bör väljas för att följa plastflöden i NV's plastkartläggning ?
- Fler plockanalyser
- Standard för vårdprodukter?

Vilka styrmedel kan främja cirkularitet?

- Hur ser ni på ett brett utsorteringskrav för plast?
- Ökade krav på att produkter som framställs ska kunna materialåtervinnas.
- Producentansvar för att produkter som sätts på marknaden ska vara resurseffektiva och cirkulära. EU förslag på digitalt produktpass och utökat ekodesigndirektiv är positivt.
- Förbud mot fler engångsprodukter i plast (som engångsplastdirektivet), lättare att driva på omställningen om det ligger lagkrav bakom

Hur kan vi
samverka för att
få till
resurssmarta
och cirkulära
lösningar ?

Vill du titta i efterhand ?

[Näst senaste lägesrapporten](#)

[Resultatdag om plastforskning 29 sept 2022](#)

[Seminarium om smart take-away 10 oktober 2022](#)

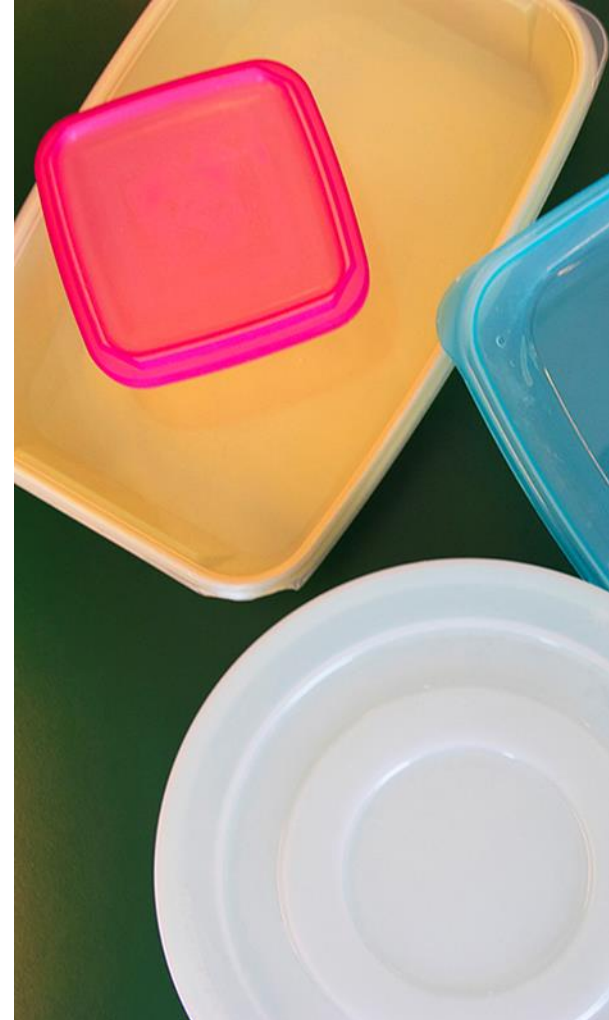
[Frukostwebbinarium om biobaserad plast 19 oktober 2022](#)

[Plastbubbel – temadag om plast 19 januari 2023](#)

[Slutkonferens för forskning av mikroplast 26 jan 2023](#)

[Hållbara lekytor i en levande stad 9 mars 2023](#)

[Producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast](#)

Nya publikationer

- [Redovisning av del 1 i RU RPRP](#)
- [Var behövs plasten?](#)
- [Geotextiles and microplastics in Sweden – an assessment](#)
- [Fyra rapporter om smart take-away](#)
- [Indicators for microplastics flows](#)
- [Mikroplast från gjutet gummigranulat och granulatfria konstgräsytor](#)
- [Simulated atmospheric concentration of tyre wear in urban environment](#)
- [Environmental impact of nanoplastics from fragmented consumer plastics](#)

Översättningar:

- [Opportunities for reducing climate impact through the circular use of plastic in the construction and demolition sector](#)
- [Guide for sustainable plastics use](#)
- [Microplastics 2017](#)

Tack för i dag !
Nästa möte blir ett
samverkansmöte
med fler aktörer

När? 27 oktober 2023
kl 9-12

